

Ko kristiešiem mācīties no Mozus

***Mārtiņš Lutērs kristīgajiem lasītājiem,
vēlot žēlastību un mieru Kristū***

1. Pirms kāda laika šeit, Vitenbergā, es sprediķoju par pravieti Mozu, galvenokārt rotengeistiešu dēļ, lai atspēkotu viņu maldus un viņi vienkāršo cilvēku nevarētu maldināt ar Mozu. Kā tad Mincera ietekmē ar neīstu slavu un Vecās Derības pārprašanu iesāka kristiešus pārveidot par jūdiem. It visur vēl daudz šīs rūgšanas un sapņošanas, un šī ietekme vēl aizvien ir dzīva.

2. Šos sprediķus ir citi mācīti vīri pierakstījuši un kopā savākuši, kas man patīk un ko es par saviem atzīstu. Bet, ja man būtu bijis laiks piestrādāt pie katra, tie varbūt būtu izdevušies pilnīgāki un spēcīgāki. Taču tajos manas izjūtas un saprāta ir pietiekami. Noveļu tos tiem, kas karo lasīt, tiem es savu darbu labprāt veltu. Nevienam nav aizliegts uzrakstīt labāk. Dieva žēlastība lai ir ar mums. Āmen.

3. Mīļie draugi, jūs bieži esat dzirdējuši par to, ka, izņemot divas reizes, neviens publiskais sprediķis no debesīm nav noticis. Bet citādi Dievs uz zemes ir bieži runājis caur un ar cilvēkiem, kā arī caur un ar svētajiem ciltstēviem Ādamu, Nou, Ābrahāmu, Īzaku, Jēkabu un daudziem citiem līdz pat Mozum. Bet caur un ar tiem Viņš nerunāja ar tādu brīnišķīgu krāšņumu, kliegšanu un izsaucieniem kā šajās divās reizēs, bet gan iekšēji apskaidroja viņu sirdi un runāja ar viņu muti, kā to savā dziesmā rāda Čakarija, Jāņa tēvs, kad viņš (Lūkas 1:70) saka: "Kā tas sendienās solījis ar savu svēto praviešu muti."

4. Tātad - pirmais sprediķis ir 2. Mozus grāmatā (19. un 20. nodaļa), kur Dievs no debesīm lika sevi dzirdēt ar lielu krāšņumu un brīnišķīgu varu, tajā laikā, kad Viņš Israēla tautai deva bauslību ar pārkonu un zibeņiem, dūmiem, tvaikiem un ļoti, ļoti stiprām bazūnēm, ko visa tauta dzirdēja un tādēļ trīcēja un bijās.

5. Otrreiz Dievs publiskam sprediķim (Ap.d. 2:2-4) lika notikt caur Svēto Garu Vasarsvētku dienā. Turpat nāca arī Svētais Gars - ar lielu krāšņumu un ārēji redzams. "Un piepeši no debesīm nāca rūkoņa, it kā stiprs vējš pūstu, un piepildīja visu namu, kur tie sēdēja, un viņiem parādījās it kā uguns mēles, kas sadalījās un nolaidās uz ikvienu no tiem, un visi tika piepildīti ar Svēto Garu un sāka runāt citās mēlēs, kā Gars tiem deva izrunāt." Tas notika

ar lielu krāšņumu un brīnišķīgu varu, tā ka apustuļi pēc tam tik vareni sprediķoja, ka šodienas sprediķi pēc ārējā krāšņuma un būtības diez vai ir viņu sprediķu ēna. Jo viņi runāja dažādās mēlēs un darīja lielas brīnumu zīmes, kā to Lūkas apraksta Apustuļu darbos.

6. Bet caur tagadējiem sprediķotajiem Viņš neliek sevi tieši nedz dzirdēt, nedz redzēt, tas nenotiek atklāti uzrunājot no debesīm. Tādēļ es sacīju (*13), ka ir tikai divi īpaši un publiski sprediķi, kas ir dzirdēti nākam no debesīm. Bet Dievs Tēvs runāja ar Kristu arī no debesīm - kristībās Jardānā un Tabora kalnā (Mt. 3:17; 17:5); bet tas nenotika draudzei klātesot.

7. Pirms otro sprediķī sūtīt pasaulē, Viņš to iepriekš bija pasludinājis ar svēto praviešu muti un viņu grāmatās (Rom. 1:2). Viņš vairs atklāti nerunās caur sprediķiem, bet trešoreiz ieradīsies pats personīgi dievišķā godībā, tā ka visas radības Viņa priekšā trīcēs un drebēs, un Viņš vairs tām nesprediķos, bet tās pašas Viņu redzēs un jutīs.

8. Pirmais sprediķis un mācība ir Dieva bauslība, otrais - Evaņģēlijs. Šie abi sprediķi nesaskan, tādēļ tie ir labi jāizprot, lai varētu tos atšķirt un zinātu, kas ir bauslība un kas - Evaņģēlijs. Bauslība liek mums darīt to, kas jādara. Tā ir vērsta tikai uz mūsu rīcību, un tās būtība ir prasīt. Dievs ar bauslību saka: dari to, to atstāj, to es gribu no tevis. Bet Evaņģēlijs nesaka, kas mums ir vai nav jādara, neko no mums nepieprasa. Evaņģēlijs liek mums tikai paplest klēpi un ņemt, teikdams, ka, redzi, mīļais cilvēks, to Dievs tev ir darījis: tevis dēļ Viņš savu Dēlu padarīja par cilvēku, tevis dēļ lika Viņu nobendēt un izglāba tevi no grēka, nāves, velna un elles; tici tam un pieņem to, tad tiksi pestīts.

Tātad ir divējādas mācības, divējādi darbi: Dieva un cilvēka. Un, kā mēs un Dievs esam atšķirti viens no otra, tāpat arī abas mācības ir ļoti atšķirīgas viena no otras. Jo Evaņģēlijs vēsta tikai to, ko Dievs mums ir dāvājis, nevis kas mums jādod Dievam un kas mums jādara, kā to mēdz darīt bauslība.

9. Šeit mēs redzēsim, ka atskanēja pirmais sprediķis un ar kādu krāšņumu Dievs deva bauslību Sinaja kalnā. Šo vietu Viņš īpaši izvēlējās, jo gribēja, lai Viņu tur redzētu un dzirdētu; Dievs nerunāja, jo Viņam nav mutes, mēles vai lūpu kā mums, bet tas, kas ir radījis un darījis visu cilvēku mutes, var arī likt dzirdēt valodu un balsi. Tātad valoda, runa un balss ir Dieva dāvana, tāpat kā citas dāvanas, piemēram, augļi kokos. Tas, kas ir radījis muti un ielicis tajā valodu, var arī runāt, ja nav mutes.

10. Vārdus, kas šeit rakstīti Mozus grāmatā, ir runājis eņģelis; tur nebija viens eņģelis, bet gan liels daudzums un neskaitāms pulks, kas kalpoja

Dievam un sprediķoja Israēla tautai Sinaja kalnā. Bet eņģelis, kas šeit runā un saka vārdus, to dara kā pats Dievs: "Es esmu tas Kungs, tavš Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no klaušu nama" (2. Moz. 20:2). Tāpat it kā Pēteris vai Pāvils Dieva vietā runātu un teiktu: "Es esmu jūsu Dievs, kas grib jūs pestīt ar savu vismīļo dēlu." Pāvils Vēstulē Galatiešiem (3:19) saka, ka bauslību ir atnesuši eņģeļi, tas ir, eņģeļiem ir bijis pavēlēts, lai viņi Dieva vietā Israēla tautai dotu bauslību, bet Mozum kā starpniekam to vajadzēja saņemt no eņģeļiem. To es saku, lai jūs zinātu, kas ir devis bauslību. Viņš to visu tādēļ darīja, ka gribēja jūdus saturēt kopā un savaldīt.

11. Bet jūs gan varat nojaust, kas tā bija par balsi. Tā bija kā kāda cilvēka balss, tātad to noteikti varēja uztvert mirstīgā ausis. Tā bija droša, brīnišķīga un spēcīga, kā 5. Mozus grāmatā 4:12 teikts, ka viņi ir dzirdējuši balsi, bet nav redzējuši neviena cilvēka. Tādēļ to arī sauc par Dieva balsi, jo tā bija pārāka par cilvēka balsi.

12. Tagad jūs dzirdēsiet, kā Dievs attiecās pret balsi, ar kuru Viņš savu tautu gribēja iekustināt un darīt krietnu. Jo Viņš domāja pārņemt ārējo garīgo valdību. Iepriekš (2. Moz. 18:14) tekstā stāstīts, kā Mozus pēc sievas tēva Jetrus padoma iecēla laicīgo valdību, varasvīrus un tiesnešus. Pār to ir garīgā valdība, caur kuru Dievs valda cilvēku sirdīs; un* šo valstību nevar redzēt, jo tā pastāv tikai ticībā un ilgs līdz pasterdienai. Tās tātad ir divas valstības: laicīgā, kas valda ar zobenu un ko ārēji var redzēt, un garīgā, kas valda vienīgi ar žēlastību un grēku piedošanu. Un šo otru valstību neredz ar miesīgām acīm, to var vienīgi izjust ticībā. Šīm abām valstībām vidū vēl ir nolikta cita valstība, daļēji garīga un daļēji laicīga, jūdiem tā pastāv bauslībā un ārējās ceremonijās, kā tiem pasaules priekšā ārēji jāizturas pret Dievu un cilvēkiem.

13. Mozus bauslība attiecas uz jūdiem, tā mūs nesaista. Bauslība ir dota vienīgi Israēla tautai, un Israēls to pieņēma sev un saviem pēcnācējiem, un pagāni šeit ir izslēgti; kaut arī pagāniem daži likumi ir kopīgi ar jūdiem, ka ir viens Dievs, ka nav ļauts pārkāpt laulību, ka nedrīkst zagst, un vēl citi līdzīgi, kuri visi dabiski viņiem ir ierakstīti sirdī, un viņi tos nav dzirdējuši sludinām no debesīm kā ebreji. Tāpēc viss šis teksts neattiecas uz pagāniem. To es saku jūsmotāju dēļ. Jo viņi redz un dzird tā, kā lasa par Mozu, viņi to augstu vērtē un stāsta, kā Mozus valdīja pār tautu ar baušļiem, viņi grib būt gudri un zināt vairāk nekā Evaņģēlija vēsts, viņi uzskata ticību par mazvērtīgu, rada kaut ko jaunu, ar to kļūst slaveni un apgalvo, ka tas ir teikts Vecajā

Derībā, grib pārvaldīt tautu pēc Mozus bauslības burta, it kā neviens to iepriekš nebūtu lasījis.

14. Tam mēs negribam piekrist. Es sava dzīve drīzāk vairs nekad nespriedikotu, nekā atkal sirdī ielaistu Mozu un ļautu izraut Kristu. Mēs vairs negribam Mozu par reģentu vai likumdevēju, jā, arī pats Dievs to nevēlas. Mozus ir bijis vienīgi jūdu tautas starpnieks un likumdevējs, tiem ir dota bauslība. Rotengeistiešiem ir jāaizbāž mute, kad tie saka, ka tā runāja Mozus, tā ir rakstīts Mozus grāmatā un tamlīdzīgi. Tad tev jāatbild, ka gar Mozu mums nav nekādas daļas. Ja es Mozu pieņemu vienā bauslī, tad man viņš jāpieņem visā; ja es nolīgtu Mozu par meistaru un likumdevēju, tad no tā izrietētu, ka man vajadzētu apgraizīties, mazgāt drēbes pēc jūdu parauga, ēst, dzert, gērbties un darīt visu tā, kā jūdiem to liek likums. Tātad mēs negribam piekrist Mozum, nedz to pieņemt. Mozus ir miris, viņa valdīšana ir beigusies, jo nāca Kristus; viņam vairs nav nozīmes.

15. Ka Mozus pagānus vairs nesaista, var saprast no teksta 2. Mozus grāmatā (20:2), kur runā pats Dievs: "Es esmu tas Kungs, tavš Dievs, kas tevi izvedis no Ēģiptes zemes, no kļūst nama." No teksta kļūst skaidrs, ka uz mums neattiecas arī desmit baušļi, jo Viņš mūs nekad nav izvedis no Ēģiptes, bet gan vienīgi jūdus. Rotengeistieši grib mums uzkraut uz kakla Mozu ar visiem baušļiem; to mēs atļaujam. Mozu mēs gribam uzskatīt par skolotāju, bet ne par mūsu likumdevēju, cik tas saskan ar Jauno Derību un dabiskajiem likumiem. Tāpēc pilnīgi pietiek ar to, ka Mozus bija jūdu un nevis pagānu likumdevējs. Jo Mozus jūdiem šajā tekstā ir devis zīmi, pēc kuras tie Viņu piesauc, Viņš tiem ir jāsaprot kā Dievs, kas viņus ir izvedis no Ēģiptes. Kristiešiem ir cita zīme, pēc kuras viņi saprot Dievu: "Pateicoties Viņam, esat jūs vienībā ar Kristu Jēzu, kas mums kļuvis par Dieva gudrību, par taisnību, par dzīves svētumu un pestīšanu" (1. Kor. 1:30).

16. Sākot no trešā baušļa, var pierādīt, ka Mozus mācība neattiecas ne uz pagāniem, ne uz kristiešiem. Jo Pāvils un Jaunā Derība atceļ sabatu, no kā var saprast, ka sabats bija dots tikai jūdiem, kas viņiem bija stingrs likums. Pravieši arī minēja, ka jūdu sabats būtu atceļams, jesaja 66:23 runā, ka tad, kad nāks Pestītājs, iestāsies laiks "un visi ļaudis nāks ikkatrā jaunajā mēnesī un ik nedēļas sabatā mana (Dieva) vaiga priekšā Dievu pielūgt". It kā viņš gribētu sacīt: Visas dienas būs sabats, būs tāda tauta, kurai visas dienas būs vienādas. Pēc rupjā ārējā veida Jaunā Derība atceļ sabatu, jo tajā visas dienas ir svētas.

17. Ja kāds tev piemin Mozu un baušļus un grib tevi piespiest tos ievērot, tad saki: "Ej prom pie jūdiem ar savu Mozu, es neesmu jūds, atstāj mani nesamulsinātu ar Mozu." Ja es pieņemu Mozu vienā jautājumā (Gal. 5:3), tad man ir jāievēro visa bauslība. Jo neviens punktiņš no Mozus uz mums neattiecas.

18. Ja kāds tagad vaicātu: "Kādēļ tu sprediķo par Mozu, ja tas uz mums neattiecas?" Atbilde būtu: "Es negribu Mozu aizmirst vai paslēpt, jo es viņā redzu trīs lietas, kas arī mums var būt derīgas. Pirmkārt, baušļi, kas doti Israēla tautai. Tos, kas attiecas uz ārējo izturēšanos, es atmetu, tie mani nesaista, likumi ir miruši un pagājuši, ciktāl es tos labprāt nevēlos pieņemt no Mozus. It kā, ja es teiktu: "Tā Mozus valdīja, tas man liekas labi, es gribu viņam sekot tai vai citā lietā. Es labprāt gribētu, lai kungi valda pēc Mozus piemēra, un, ja es būtu ķeizars, es no viņa ņemtu piemēru kārtībai; nevis, ka Mozus mani piespiestu, bet ka man būtu brīva izvēle viņam sekot un valdīt, kā viņš valdīja."

19. Desmitā tiesa - tas ir ļoti labs bauslis. Jo desmitā tiesa atceltu visus citus procentus, un arī vienkāršajam vīram izdevīgāk būtu dot desmito tiesu nekā maksāt īri un nodevas. Ja man būtu desmit govīs, es dotu vienu, ja piecas, es nedotu neko; ja man uz lauka maz izaugtu, es dotu maz, ja daudz, es dotu daudz; tas būtu Dieva zinā. Bet tagad man būtu jādod pagānu procentus arī tad, ja krusa nokapātu visus augļus. Ja es esmu parādā simts guldeņu procentus, tad man tie ir jādod, vienalga vai laukā augtu augļi, vai nē. Tas ir arī pāvesta dekrēts un valdīšana. Bet vienlīdzīgāk būtu: ja man daudz augtu, tad es daudz dotu, ja man maz augtu, tad es dotu maz.

20. Mozus grāmatās ir arī teikts, ka nevienam nevajag savu tīrumu pārdot par dzimtīpašumu, bet gan tikai līdz gaviļu gadam; un, kad atnāca gaviļu gads, katrs atguva savu tīrumu vai mantas, un dzimta savu īpašumu nezaudēja. Mozus grāmatās ir citi ļoti jauki likumi, kurus varētu pieņemt lietot un īstenot dzīvē, ne ka sevi vajadzētu piespiest vai tikt piespiestam, bet, kā es iepriekš [1 8*] teicu, ķeizars varētu ņemt piemēru, kā pēc Mozus parauga izveidot labu pārvaldi. Kā arī romiešiem ir bijusi laba pārvalde un kā arī ir Sakšu likumu krājums, kuru ievēro šī zeme. Pagāniem nav jābūt paklausīgiem Mozum, Mozus grāmatas ir jūdu likumu krājums. Bet, ja no tā ņemtu labu piemēru pārvaldei, to ievērotu nepiespiesti, tik ilgi, cik gribētu.

21. Tālāk Mozus grāmatās ir (5. Mozus 25:5,6; Mt. 22:24) teikts, ka, ja kāds nomirst bez bērniem, tad viņa brālim vai tuvākajam radniekam būs precēt viņa sievu un turēt par nama māti, un mirušajam brālim vai radniekam

turpināt dzimtu; un pirmdzimušajam būs dot mirušā brāļa vai radnieka vārdu. Un tas arī ir labs likums. Tādu norādījumu Mozus grāmatās ir ļoti daudz, kurus visus vajadzētu izlasīt labai pārvaldei un ar ko kārtīgi un godājami pārvaldīt zemi.

22. Ja nu nāk rotengeistieši un saka, ka Mozus to ir pavēlējis, tad tu atmet Mozu un saki: "Es neprasu, ko Mozus ir pavēlējis." Jā, jūs sakiet, viņš ir pavēlējis, ka jātur viens Dievs, tam jāuzticas un jātic, ka nedrīkst zvērēt pie Viņa vārda, vajag godāt tēvu un māti, nenogalināt, nezagt, nepārkāpt laulību, nedot nepatiesu liecību un neiekārot cita sievu vai mantu. Vai tad to nav jāievēro? Tad atbilde, ka dabai arī ir šie likumi; ir dabīgi piesaukt Dievu, to dara arī pagāni. Nav bijis pagāna, kas nebūtu piesaucis savus elkus. Kaut gan viņiem tāpat kā jūdiem ir trūcis īstā Dieva, jo arī jūdiem kā pagāniem bija elki; vienīgā atšķirība, ka jūdi bija saņēmuši bauslību, bet pagāniem tā bija ierakstīta sirdīs, kā arī to parāda Pāvils Vēstulē Romiešiem 2:14,15: "Viņi, būdami bez bauslības likuma, paši sev ir likums. (..) Likuma prasība ierakstīta viņu sirdīs." Grēko gan jūdi, gan arī pagāni.

23. Un tādēļ ir dabiski godāt Dievu, nezagt, nepārkāpt laulību, nedot nepatiesu liecību, nenogalināt, un tas nav nekas jauns, ko pavēl Mozus. Jo to, ko Dievs no debesīm deva jūdiem caur Mozu, to Viņš arī ierakstīja visu cilvēku sirdīs - gan jūda, gan pagāna, tikai ebrejiem kā savai izredzētajai tautai Viņš to lika pasludināt arī ar miesīgu balsi un uzrakstīt. Tātad tagad es sekoju baušļiem, kurus ir devis Mozus, ne tādēļ, ka tos ievērot ir pavēlējis Mozus, bet gan tāpēc, ka tie man ir dabas doti un Mozus teiktais visur vienmēr saskan ar dabu.

Bet citus Mozus baušļus, kas visiem cilvēkiem nav dabas doti, pagāni neievēro, tie arī uz viņiem neattiecas, kā par desmito tiesu un citi, kas taču arī ir skaisti. Kā teicu [18*], es gribētu, lai arī tie mums būtu. Tas nu ir pirmais, kas man jāredz Mozu, proti, baušļi, kas mani nesaista, tā kā tie katram ir dabas doti un ierakstīti sirdīs.

24. Otrkārt, es Mozū pieņemu to, kas man nav dots no dabas, tie ir Dieva vēstījumi un apsolījumi par Kristu. Un tas ir labākais gandrīz visā stāstījumā par Mozu, kas nav dabiski ierakstīts cilvēku sirdīs, bet gan nāk no debesīm. Kā tas, ka Dievs ir apsolījis, ka Viņa Dēls piedzims miesā, to mums pasludina Evaņģēlijs. Un tie tagad nav baušļi, kā arī nekas cits mūsos, kas liek kaut ko darīt vai pamest, bet gan mierinoši, priecīgi Dieva apsolījumi, kas mums jāpieņem un droši uz tiem jāpaļaujas pretēji visiem grēku, nāves un elles uzbrukumiem. Un tas ir svarīgākais Mozū, kas arī mums, pagāniem, pieder.

Pirmais, proti, baušļi uz mums neattiecas; bet otro mums jāuztver ar sirdi, un Mozu mums jālasa tādēļ, ka tur ir tik lieliski un mierinoši apsolījumi, ar kuriem es varu stiprināt savu vājo ticību. Jo Kristus valstībā notiek tā, kā es to lasu Mozus grāmatās, kur es arī atrodu īsto pamatu.

25. Un šādā veidā man ir jāpieņem Mozus, nevis jāatstāj to malā. Pirmkārt, tādēļ ka viņš dod skaistus likumu piemērus, kā ārēji kārtīgi pārvaldīt zemi un ļaudis. Otrkārt, tur ir Dieva solījumi, kas stiprina un uztur ticību. Kā rakstīts 1. Mozus grāmatā 3:15, kur Dievs saka čūskai: "Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī." Tas ir pirmais Kristus Evaņģēlijs un solījums, kas nācis zemes virsū, ka Viņš pārvarēs grēkus, nāvi un elli un mūs atpestīs no čūskas varas, kurai Adāms un visi viņa pēcnācēji ticēja, kādēļ viņš arī ir kristietis un atpestīts no savas krišanas. 26. Vēlāk Dievs Ābrahāmam deva šo solījumu, kā tas ir rakstīts 1. Mozus grāmatā (22:1 8; 12:3), kur Viņš teica: "Tavos pēcnācējos tiks svētītas visas zemes tautas." Tas bija otrais Kristus Evaņģēlijs, kas svētīs un taisnos visus cilvēkus, kā to paskaidro Pāvils Vēstulē Galatiešiem 3:8.

27. Tālāk, piektajā Mozus grāmatā 18:15.16, Mozus saka Israēla tautai: "Pravieti, kāds es esmu, tas Kungs, tavš Dievs, tev cels no tava vidus, no taviem brāļiem, klausiet viņu! Gluži tā, kā tu to esi lūdzis no tā Kunga, sava Dieva, Horeba kalnā dienā, kad bija sasaukta sapulce." Un pēc tam (18,19) Mozus saka vārdus, ko Dievs ir viņam teicis: "Es viņiem celšu pravieti, kāds tu esi, no viņu brāļu vidus, un Es likšu savus vārdus viņa mutē, un viņš runās uz tiem visu, ko Es tam pavēlēšu. Un ja kāds neklausīs maniem vārdiem, ko viņš runās manā vārdā, no tā Es to prasīšu." Tas viss ir teikts par Kristu, ka Viņš atnesīs jaunu vēsti uz zemes. Vecajā Derībā ir daudz izteicienu, ko ievēroja ticīgie jūdi un kurus bieži minēja svētie apustuļi.

28. Bet mūsu rotengeistieši turpina, ka visu, ko lasāt Mozus grāmatās, teicis Dievs, to neviens nevar noliegt; tādēļ tas ir jāievēro. Tad pūlis sauc: "Ak, to ir sacījis Dievs, kas runās tam pretī?" Tā cilvēki tiek dzīti kā cūkas pie siles. Mūsu mīļie pravieši tautai izplāpāja, ka Dievs savai tautai pavēlēja Amaleku piekaut līdz nāvei, un vēl citus izteicienus. No tā radās bēdas un posts, zemnieki sacēlās un nezināja atšķirības, tātad - šajos maldos viņus ievēda neprātīgie rotengeistieši. Ja tur būtu bijuši mācīti spredikotāji, kas varētu neīstajiem praviešiem nostāties pretī un aizstāvēties, un tad viņiem sacīt: "Mīļie rotengeistieši, tā ir patiesība, Dievs Mozum to pavēlēja, un viņš sacīja tautai; bet mēs neesam tauta, ar kuru runā Dievs. Mīļie, Dievs runāja arī ar

Adāmu, bet tādēļ es neesmu Adāms. Ābrahāmam Viņš pavēlēja nogalināt savu dēlu, bet es neesmu Ābrahāms, lai nogalinātu savu dēlu. Viņš runāja arī ar Dāvidu. Tas viss ir Dieva Vārds, tā ir patiesība. Dieva Vārds šur, Dieva Vārds tur, bet man ir jāzina un jāuzmanās, kam Dieva Vārds sacīts."

Vēl tālu līdz brīdim, lai tu būtu tauta, ar kuru runā Dievs. Neīstie pravieši saka: "Tu esi tauta, un Dievs runā ar tevi." Pierādi to man. Tātad viņi gribēja būt tādi. Bet viņi gribēja, lai viņus sit, un viss bars aizgāja pie velna.

29. Ar kristieti ir jāapietas uzmanīgi. *Dažreiz* vārds ir bijis sākumā. Jāredz ne tikai, vai tas ir Dieva Vārds, vai to ir sacījis Dievs, bet daudz vairāk - kam tas ir teikts, vai tas attiecas uz tevi vai kādu citu. Tad ir atšķirība kā starp vasaru un ziemu. Dievs Dāvidam daudz sacīja, pavēlēja viņam darīt šo un to; bet tas uz mani neattiecas, tas nav man teikts. Tev ir jādzird vārds, kas attiecas uz tevi, ko tev saka, un nevis, kas attiecas uz kādu citu. Ir divējāds vārds rakstos: viens uz mani neattiecas, bet otrs ir domāts man, un to, kas uz mani attiecas, es varu uzdrošināties darīt, paļauties uz to kā uz cietu klinti; ja tas mani neskar, tad jāpaliek mierā. Neīstie pravieši turpina un saka: "Mijā tauta, tas ir Dieva Vārds." Tā ir patiesība, to mēs arī nevaram noliegt, bet mēs neesam tauta, ar kuru Viņš runā. Dievs mums arī nav šo un to pavēlējis, ko Viņš pavēlēja tai.

30. Rotengeistieši ķērās klāt, gribēja atrast kaut ko jaunu un teica, ka jāievēro arī Vecā Derība. Viņi zemniekus noveda tik tālu, ka tie vēl drīz neatgūsies. Kā mēs, diemžēl, uzzinājām un redzējām, viņi samaitāja nabaga tautu miesīgi un mantiski, ieskaitot sievas un bērnus. Neprātīgie cilvēki domāja, ka šādu Dieva Vārdu viņiem ir noklusējuši, neviens neteica, ka viņiem bezdievji jāsit līdz nāvei. Bet viņi saņem pēc nopelniem, viņi negribēja nevienam ne sekot, ne klausīties. Es pats to redzēju un piedzīvoju, cik viņi bija traki, trakojoshi un neprātīgi.

31. Tādēļ saki rotengeistiešiem: "Atstāj Mozus viņa tautai, tā ir pagātne, tas uz mani neattiecas; es klausos vārdu, kas ir domāts man. Mums ir Evaņģēlijs." Marka evaņģēlijā 16:15 Kristus saka: "Eita pa visu pasauli un pasludiniet Evaņģēliju", ne tikai jūdiem kā Mozus, bet visiem pagāniem, pat "visai radībai". Man ir sacīts (Mk. 1 6:16): "Kas tic un top kristīts, tas taps svēts." Tālāk (Lk. 10:37) ir teikts, ka ej un dari savam tuvākajam, kā tev ir darīts. Šie vārdi skar arī mani, jo es esmu viena no visām radībām. Ja Kristus nebūtu piebildis: "Pasludiniet evaņģēliju visai radībai", tad es nepievērstu tam uzmanību, negribētu kristīties un tam pretotos, kā es tagad Mozus pretos; tam es nepievēršu nekādu uzmanību, viņš arī uz mani neattiecas,

jo nav dots man, bet vienīgi jūdiem. Bet Kristus saka, ka vārdi: "Kas tic un top kristīts, tas taps svēts" - jāpasludina ne tikai vienai tautai, ne šajā vai citā pasaules vietā, bet visai radībai; par to neviens nedrīkst šaubīties, ka arī viņam ir pasludināts Evaņģēlijs. Tad es ticu vārdam, tas attiecas arī uz mani, es arī iederos Evaņģēlijā un Jaunajā Derībā, un es iedrošinos paļauties uz vārdu, lai arī tas maksātu simttūkstoš kaklu.

32. Sprediķotajiem, kas grib mācīt citus cilvēkus, jā, visiem kristiešiem vajadzētu šo atšķirību ievērot un ņemt pie sirds. Jo visa vara pieder šim apstāklim. Ja zemnieki to būtu sapratuši, viņiem daudz būtu aiztaupīts, viņi nebūtu tik nožēlojami maldināti un samaitāti. Un, kur mēs to saprotam citādi, tur veidojam sektas un kopas, kur mēs pūlī, trakajā, nesaprātīgajā tautā ar putām uz lūpām spļaujam: "Dieva vārds, Dieva vārds." Jā, mīļo puisi, ne tā, nozīme ir tam, vai tas ir vai nav tev teikts. Dievs gan runā arī ar eņģeļiem, kokiem, zivīm, putniem un visām radībām, tādēļ tas neattiecas uz mani; man ir jāskatās uz to, kas skar mani, kas ir man teikts, lai tas mani mudinātu.

33. Ņem šo par paraugu. Ja saimniekam būtu sieva, meita, dēls, kalpone un kalpi, tad viņš runātu ar kalpiem, liktu viņiem iejūgt zirgus un braukt pēc malkas, art tīrumu un darīt līdzīgus darbus; kalponei viņš teiktu, ka jāslauc govīs, jākuļ sviests un jādara tamlīdzīgi darbi, sievai, ka viņai jārikojas virtuvē; meitai, ka viņai jāvērpj un jāklāj gulta. Tie visi būtu kunga, saimnieka, vārdi. Ja sajuktu prātā kalpone, tad viņa gribētu rīkoties ar zirgiem, braukt pēc malkas; ja kalps - nosēstos pie govīs un gribētu slaukt, meita vēlētos braukt ar ratiem, art, sieva domātu klāt gultu, vērpēt un neietu virtuvē; un visi sacītu: "Kungs to lika, tā ir saimnieka pavēle." Tad saimniekam vajadzētu sadusmoties un ņemt rungu, un viņus visus notēst, un sacīt: "Kaut arī tā ir mana pavēle, bet tieši tev es taču to nepavēlēju, es katram devu savu uzdevumu; to jums vajadzēja izpildīt."

34. Tāpat ir arī ar Dieva Vārdu. Ja es gribētu uzklaut to, kas ir pavēlēts citiem, tad sacītu: "Tu taču to teici." Tādam vajadzētu sacīt: "Es tev taču to neteicu." Jāatšķir, vai vārds attiecas uz vienu vai uz visiem. Ja saimnieks teiktu: "Piekdien mēs ēdīsim gaļu", tas attiektos uz visiem šajā mājā. Tātad tas, ko Dievs teica Mozum par baušļiem, attiecas tikai uz jūdiem; bet Evaņģēlijs ir domāts visai pasaulei, nevienu neizņemot, pat visām radībām. Tādēļ tas jāpieņem visai pasaulei un tā, it kā tas būtu katram īpaši sacīts. Vārdi Jāņa evaņģēlijā 13:34: "..ka jūs cits citu mīlat", attiecas uz mani, jo tie attiecas uz visiem, kas pieder Evaņģēlijam.

35. Tātad mēs Mozus grāmatas lasām ne tādēļ, ka Mozus mūs skartu, ka mums vajadzētu viņam paklausīt, bet tādēļ, ka viņš saskan ar dabisko likumu un ir labāk pateikts, nekā to varētu izdarīt pagāni. Tātad desmit baušļi ir mūsu dzīves spogulis, kurā mēs redzam, kā mums trūkst. Arī rotengeistieši pareizi neizprata Mozus sludināto, jo tas attiecās vienīgi uz jūdiem. Bez tam mēs Mozus grāmatas lasām apsolījumu dēļ, kas stāsta par Kristu un attiecas ne tikai uz jūdiem, bet arī uz pagāniem. Jo ar to pagāniem vajadzēja saņemt svētību un vairoties, kā tas Ābrahāmam bija apsolīts (1. Moz. 22:18).

36. Treškārt, mēs Mozus grāmatas lasām mīļo garīgo tēvu Ādama, Ābela, Noas, Ābrahāma, Īzāka, Jēkaba, Mozus skaistā ticības, mīlestības un krusta piemēra dēļ. No tā mums ir jābūvējas uzticēties Dievam un Viņu mīlēt. Šeit atkal mēs redzam bezdievju neticības piemēru un Dieva dusmas, kā Viņš nedāvā neticīgajiem viņu neticību; kā viņš sodīja Kainu, Ismaēlu, Jesaju, visu pasauli ar grēku plūdiem, Sodomu un Gomoru, un vēl daudzām citām līdzīgām nelaimēm, ko Viņš ir uzlicis neticīgajiem. Un piemēri ir nepieciešami. Kaut gan es neesmu Kains, bet, ja es rīkošos kā Kains, tad saņemšu tādu pašu sodu. Nevienā citā vietā nav tik skaisti ticības un neticības piemēri kā Mozus grāmatās. Tādēļ nevajag atstāt tās nelasītas. Un, ja pareizi saprot Veco Derību, atceras skaistos praviešu izteikumus par Kristu, ja saprot un iegaumē labos piemērus, ja lieto baušļus pēc mūsu labpatikas, tad viss būs noderīgs.

37. Es sacīju, ka visiem kristiešiem un jo īpaši tiem, kas grib mācīt citus cilvēkus un rīkoties ar Dieva Vārdu, ir jāuzmanās un Mozus mācība jāpasniedz pareizi, lai baušļus mēs nepieņemtu vairāk nekā to, kas saskan ar dabisko likumu.

Mozus ir jūdu meistars un doktors. Mums ir mušu meistars Kristus, kas devis to, kas mums ir jāzina, jāievēro, jādara un jāatmet. Bet tā ir patiesība, ka Mozus raksta (bez likumiem) skaistus ticības un neticības, bezdievju soda, dievbijīgo un ticīgo paaugstināšanas piemērus un arī mīļos un mierinošos vēstījumus par Kristu. Tas mums jāpieņem tāpat kā evaņģēlistu teiktais. Kā tad, kad lasa par desmit spitālīgajiem, tas neattiecas uz mani, kad viņš tiem liek iet pie priesteriem un upurēt, bet viņu ticības piemērs attiecas uz mani, jo arī es, tāpat kā viņi, ticu Kristum.

38. Par to tad ir pietiekami runāts, un tas ir jāievēro, jo tam ir liela vara un daudzi lieli, gudri cilvēki tur ir grēkojuši, un pret to tagad atduras citi lieli sprediķotāji, tā ir nezināšana, kā sprediķot par Mozu, daudzi neizprot

Mozu/ trako un plosās, un tautai saka: "Dieva Vārds, Dieva Vārds, Dieva Vārds"; maldina nabagā ļaudis un iedzen tos kapā. Daudzi mācīti cilvēki nezina, cik daudz mācīt no Mozus. Origēns, Hieronfms un viņiem līdzīgie nav skaidri parādījuši, cik tālu mums Mozus kalpo.

39. To es gribēju sacīt ievadā par Mozus grāmatām, kā tās saprast un pieņemt, un nevajag vairīties no tām, jo tur ir ietverta tik skaista kārtība un ārējā pārvalde, ka prieks lasīt. Bez tam Mozus apraksta daudzas skaistas, trāpīgas lietas, kā jūs to lasījāt, no kurām neviena nepelna pārmetumus, bet kuras ir jāciena un ar nopietnu sirdi jāpieņem mūsu kristīgās ticības veicināšanai un stiprināšanai, ar kuru kā mēs, tā arī mīļie svētie tēvi ir kļuvuši svēti.

No vācu valodas tulkojis **Atis Beikmanis**